

การพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลเพื่อรับรองการประกันคุณภาพการพยาบาล (QA) โรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ

จิริยา เตชะสุข, พย.บ.¹, อนุพันธ์ สุวรรณพันธ์, วท.ด.²

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ กระบวนการพัฒนา และผลการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลเพื่อรับรองการประกันคุณภาพการพยาบาลของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินการวิจัย 1 วงรอบ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนผล ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2567 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ผู้ร่วมวิจัยเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล และหัวหน้างานพยาบาลจากโรงพยาบาลชุมชน 7 แห่ง รวม 45 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม และการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การจัดหมวดหมู่ และสรุปประเด็นสำคัญ

ผลวิจัยพบว่า ก่อนการพัฒนาโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 7 แห่ง มีปัญหาหลัก 4 ด้าน ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ การเขียนรายงานการประเมินตนเองที่ซับซ้อน การขาดแคลนทรัพยากร และข้อจำกัดของกระบวนการประเมินภายนอก การพัฒนาดำเนินการผ่าน 5 แผนหลัก ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การนิเทศและเสริมพลัง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างเครือข่าย และการติดตามประเมินผล หลังการพัฒนาพบว่า ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการพยาบาลระดับสูงเพิ่มจากร้อยละ 95.56 เป็น 100 ความรู้ด้านการประเมินตนเองระดับสูงเพิ่มจากร้อยละ 33.33 เป็น 84.44 ทักษะการเขียนบวกระดับสูงเพิ่มจากร้อยละ 82.22 เป็น 91.11 และโรงพยาบาลทั้ง 7 แห่งสามารถยื่นขอรับการประเมินรับรองการประกันคุณภาพการพยาบาล ได้ครบทุกแห่ง และมี 2 แห่งผ่านการรับรองแล้ว การศึกษานี้ได้รูปแบบ "QA 5 Steps Sisaket Model" ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) นโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหาร 2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 3) ระบบการนิเทศและเสริมพลัง 4) การสร้างเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 5) ระบบการติดตามและประเมินผล

รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถยกระดับความรู้ ทักษะ และความพร้อมของโรงพยาบาลชุมชนในการขอรับรองการประกันคุณภาพการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสนอแนะให้ขยายผลรูปแบบนี้ไปยังจังหวัดข้างเคียง

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพการพยาบาล, การประเมินตนเอง, โรงพยาบาลชุมชน

¹ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ E-mail: jariya.ssk@gmail.com

² อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ E-mail: phanssk@gmail.com

Development of Nursing Service Quality to Ensure Nursing Quality Assurance (QA) at Hospitals Under the Sisaket Provincial Public Health Office

Jariya Techasuk, B.N.S.¹, Anuphan Suwanphan, Ph.D.²

Abstract

This action research aimed to study the situation, development process, and outcomes of nursing service quality development to ensure nursing quality assurance (QA) certification at hospitals under the Sisaket Provincial Public Health Office. The study was conducted using one cycle of four steps: plan, act, observe, and reflect, from May 2024 to February 2025. Participants were purposively selected, comprising 45 nursing group leaders and department heads from seven community hospitals. Data were collected through questionnaires, focus group discussions, and document analysis. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics including frequency distribution and percentages, while qualitative data were analyzed through categorization and thematic summary.

The research results revealed that before development in all seven community hospitals, there were four main challenges: lack of personnel knowledge and understanding, complex self-assessment report writing, resource constraints, and limitations in external evaluation processes. Development was implemented through five main plans: personnel capacity building, supervision and empowerment, knowledge sharing, networking, and monitoring and evaluation. Post-development findings showed that high-level knowledge of nursing quality assurance increased from 95.56% to 100%, high-level knowledge of self-assessment increased from 33.33% to 84.44%, high-level positive attitudes increased from 82.22% to 91.11%, and all seven hospitals were able to submit applications for nursing quality assurance certification, with two hospitals already certified. This study developed the "QA 5 Steps Sisaket Model" comprising five key components: 1) policy and leadership support, 2) personnel capacity development, 3) supervision and empowerment system, 4) networking and knowledge sharing, and 5) monitoring and evaluation system.

The developed model effectively enhanced knowledge, attitudes, and readiness of community hospitals for nursing quality assurance certification. The study recommends scaling up this model to neighboring provinces.

KEYWORDS: Nursing Quality Assurance (QA), Self-Assessment Report (SAR), Community Hospital

¹ Registered Nurse, Sisaket Provincial Public Health Office, *E-mail*: jariya.ssk@gmail.com

² Lecturer, Sisaket Rajabhat University, *E-mail*: phanssk@gmail.com